

'De Domkerk weer als nieuw? Dat zou echt onbetaalbaar zijn'

Werkbereider Syquin van den Berg toont Frans Ritmeester van de Protestantse Gemeente Utrecht waar een roestende, ijzeren kram een stuk van de Domkerk destabiliseert. „Dit gaan we daarom demonteren.”

FOTO KOEN LAUREIJ

UTRECHT

De Domkerk gaat deels schuil achter steigers. Weer, wind en roest hebben ervoor gezorgd dat de bekendste kerk van Utrecht toe is aan restauratie. Steen voor steen bekijken experts wat nodig is.

FREKE REMMERS

Als Syquin van den Berg een klein rukje geeft aan één van de pinakels, wiebelt het torentje heen en weer. Even verderop pakt de werkbereider van aannemersbedrijf Nico de Bont bijna het topje van zo'n pinakel in het geheel op; het zit nog met een anker vast.

Het kan maar meteen duidelijk zijn: de achterkant van de Domkerk, waar zacht natuursteen de boventoon voert, is hard aan restauratie toe. „Maar dit kan niet zomaar naar beneden vallen, hoor”, stelt Van den Berg gerust. Grote, loszittende stukken worden tijdens elke inspectie weggehaald, schilfertjes belanden veelal op het dak of ergens op straat zonder dat iemand daar iets van merkt.

Verhaal

De Domkerk vertelt hem een verhaal, zegt Van den Berg. Een verhaal van hoe de Domkerk in de dertiende eeuw is ontstaan en

daarna talloze malen is verbouwd en gerestaureerd. En dan niet altijd hoe ze het vandaag de dag zouden doen. Zo wijst hij op een ijzeren anker dat in de negentiende eeuw is aangebracht in de versiering boven de grote ramen om daar de boel bij elkaar te houden. „Door vocht gaat ijzer roesten en dat zet uit. Dat drukt hier een heel stuk van zijn plek. Dit hele stuk gaan we daarom demonteren.” Helemaal als nieuw wordt de Domkerk echter niet. „Het is maar de vraag of je dat wilt, naast het feit dat het onbetaalbaar zou zijn.”

En geld ligt er helaas niet oneindig op de plank, weet directeur Frans Ritmeester van de Protestantse Gemeente Utrecht die eigenaar is van de Domkerk. „Utrecht had vroeger, tot Luther kwam, een heel succesvolle afaathandel (waarmee je je zonden kon afkopen, red.). En ook in de negentiende eeuw hadden ze wel geld om nog wat bij te bouwen aan de Domkerk. Maar die tijd is helaas voorbij”, zegt hij sipjes.

Hoewel, 80.000 euro kwam binnen via crowdfunding. Er is nu 1,6 miljoen euro om de kerk te restaureren waar nodig, naast crowdfunding verder opgebracht uit de eigen onderhoudspot en subsidies van overheden. Met dat budget in het achterhoofd bekijken experts nu welke stukken natuursteen ter plekke gerepareerd kunnen worden, vernieuwd moeten worden of compleet vervangen moeten worden uit ander materiaal. De met mos bedekte transepten, de 'zijarmen' van het kruis dat de kerk in feite is, zijn ook in de steigers gezet, maar voor normaal onderhoud.

Voor de klus is vijf maanden ingeruimd. Van den Berg: „Nu we er dankzij de steigers goed op kunnen kijken, moeten we bekijken of het plan, dat beneden is bedacht, hierboven nog steeds opgaat.”